

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **T. V.**, bytem D. 3144/6, P., proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2013, č. j. KUOK 3532/2013, ve věci přestupku,**

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, označeného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 18. 10. 2012, č. j. SMOL/156513/2012/OARMV/PD/Kas. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., kterého se žalobce dopustil tím, že dne 12. 8. 2012 v 16:35 hodin na účelové komunikaci čerpací stanice Karl Oil při rychlostní komunikaci č. R35 na km 283 řídil motorové vozidlo tov. zn. Audi, RZ X, aniž by byl

držitelem příslušného řidičského oprávnění. Za tento přestupek mu byly uloženy sankce – pokuta ve výši 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku.

[2] V žalobě žalobce namítal porušení práva na obhajobu, tedy na právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, a důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy. Žalobci bylo doručeno předvolání na 20. 9. 2012 dne 12. 9. 2012 večer, z důvodu enormní pracovní vytíženosti žalobce 17. 9. 2012 vypravil dopis, kterým požádal o odročení, neboť na 20. 9. 2012 měl již dlouhou dobu naplánovanou zahraniční dovolenou. Žalobce zarazilo, že omluva nebyla akceptována jako odeslaná bezodkladně a přitom správní orgán rozhodl o přestupku až 18. 10. 2012. Tak došlo k porušení čl. 38 odst. 2 Listiny. K argumentu, že žalobce omluvu nijak nedoložil, žalobce uvedl, že dovolenou organizoval rodinný známý na lodi v Chorvatsku, proto žalobce nemohl předložit žádný listinný doklad (např. cestovní smlouvu), neboť vše bylo řešeno telefonicky a elektronickou komunikací s majitelem lodě v Chorvatsku, a to nikoli ze strany žalobce. Žalobce proto přiložil čestná prohlášení J. B. a P. T., kteří se pobytu s žalobcem rovněž účastnili. Žalobce nesouhlasil s tím, že měl předložit jiné hmotné důkazy o své nepřítomnosti v ČR, a domníval se, že čestná prohlášení byla dostatečným důkazem. Postup správního orgánu shledal žalobce jako velice tvrdý a neumožnil žalobci osobní účast u projednání přestupku, žalobce účast na projednání neodmítl, měl k neúčasti důvod a navíc správní orgán i kdyby odročil jednání i o jeden měsíc, nerozhodl ve věci dříve.

[3] Žalovaný k žalobním námitkám uvedl, že jsou nedůvodné a shodují se s odvolacími, s nimiž se žalovaný řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný trval na tom, že omluva žalobce z ústního jednání nebyla náležitá ani bezodkladná, což bylo důvodem pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.

[4] V replice žalobce trval na včasnosti omluvy, protože předvolání došlo žalobci 8 dnů před jednáním a omluva došla správnímu orgánu 19. 9. 2012, přitom rozhodnutí o přestupku je ze dne 18. 10. 2012 a vypraveno bylo až 23. 10. 2012, tedy víc než měsíc od data jednání. Žalobce od uloženého zákazu řízení v roce 2008 byl do roku 2013 kontrolován nejméně 4x policejní hlídkou, spíše však vícekrát, přesto ho nikdy neupozornila na absenci řidičského oprávnění.

[5] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 11. 1. 2013 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsáním v další části rozsudku.

[6] Ve vztahu k žalobním námitkám zjistil ze správního spisu soud následující.

[7] Podle oznámení přestupu žalobce řídil ve výše uvedené době a na výše uvedeném místě motorového vozidlo, ačkoli měl *platnou blokaci* řidičského

oprávnění po udělené sankci – zákazu řízení městským úřadem v Tachově ode dne 3. 9. 2008 (které je v kopii součástí správního spisu, doručeno bylo tzv. fikcí) a po uplynutí trestu si nepožádal o vrácení řidičského oprávnění. Do ručně psaného oznámení se žalobce podepsal, avšak vůbec nevyjádřil.

[8] Dopisem ze dne 17. 9. 2012 (doručeným správnímu orgánu I. stupně 19. 9. 2012) žalobce požádal správní orgán, aby jednání nařízené na 20. 9. 2012 odročil z důvodu žalobcem plánované zahraniční dovolené, na kterou odjíždí 19. 9. 2012 a vrací se 4. 10. 2012 s tím, že to žalobce nemůže nijak doložit, neboť dovolenou organizuje rodinný známý bez cestovní kanceláře, žalobce požádal o odročení a shovívavost.

[9] Správní orgán I. stupně projednal přestupek 20. 9. 2012 v nepřítomnosti žalobce a v protokole odkázal na § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 s. ř. Již v protokole správní orgán uvedl, že omluva nebyla zaslána bezodkladně (žalobce převzal předvolání 12. 9. 2012), ale až téměř týden poté.

[10] Dne 18. 10. 2012 správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, kterým žalobce uznal vinným, k žalobní námitce a projednání v nepřítomnosti zopakoval argumentaci z protokolu o ústním jednání.

[11] Proti tomu se žalobce odvolal z důvodu, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav, žalobce nevěděl, že nebyl držitelem řidičského oprávnění. Protože používá pravidelně služební vozidlo a absolvuje povinná školení, pravidelně předkládá, a tak tomu bylo i po datu 3. 9. 2008, výpis z evidence řidičů, kde žádná blokace nebyla zapsána. O uloženém zákazu řízení MÚ v Tachově se neměl jak dozvědět, spoléhal na správnost veřejné listiny. Zbývá část odvolání je totožná s žalobou. K tomu žalobce doložil dvě čestná prohlášení svědků o tom, že se účastnil dovolené v Chorvatsku, organizované bez přispění jakékoliv cestovní kanceláře.

[12] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce se nevyjádřil do ručně psaného oznámení přestupku, že ve výpisu z evidenční karty řidiče ze dne 16. 8. 2012 i ze dne 31. 8. 2012 je blokace řidičského oprávnění uvedena, že podle výpisu z evidenční karty řidiče Magistrátu hlavního města Prahy je uvedena ručně poznámka: *do dnešního dne si nepožádal o vrácení oprávnění po ZŘMV*. Podle zaslaných listin ze správního spisu Městského úřadu Tachov žalovaný zjistil, že žalobce převzal do vlastních rukou pouze oznámení o zahájení řízení, rozhodnutí ze dne 18. 9. 2012 žalobci bylo doručeno fikcí v souladu s § 24 odst. 1 s. ř. V tomto rozhodnutí byl žalobce upozorňován na § 94a odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. a povinnost odevzdat řidičský průkaz příslušnému úřadu. Pokud by tak žalobce učinil, byl by poučen o možnosti vrácení řidičského oprávnění. K žalobcem předloženému výpisu bodového hodnocení nemohl žalovaný přihlídnout, protože prokazuje pouze stav bodového hodnocení a blokace řidičského oprávnění byla žalovaným prokázána výpisem z evidenční karty řidiče. K námitce o omluvě žalovaný odkázal na § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 správního řádu s tím, že *náležitá omluva předpokládá existenci důležitého důvodu a musí být také včasná. To hodnotí správní orgán. Pokud se žalobce náležitě, tj. včas a bezodkladně, nelze*

správnímu orgánu vyčítat, že věc projednal v nepřítomnosti žalobce. Žalovaný se ztotožnil se správním orgánem I. stupně, že omluva nebyla náležitá, neboť nebyla doložena žádným prokazujícím dokladem o pobytu v zahraničí, např. zvacím listem, pojištěním, dokladem o ubytování atd. Jestliže žalobce nedoložil náležitou omluvu, nemohl existovat ani důležitý důvod neúčasti na ústním jednání. Žalobce věděl o dovolené od června 2012 (dle čestných prohlášení), tj. věděl o ní i 12. 9. 2012, kdy převzal předvolání. Omluva měla být odeslána druhý den po obdržení předvolání, mohla být učiněna i telefonicky či e-mailem. Pozdě zasláná omluva (odeslaná z pošty v Praze 18. 9. 2012) byla nevěrohodná a nebyla včasná a náležitá.

[13] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[14] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 12. 8. 2012 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 28. 1. 2013.

[15] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku [§ 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb.], a to včetně shodné právní úpravy sankce, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[16] Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku i vydání napadeného rozhodnutí, *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 8.*

[17] Podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí i ke dni konání ústního jednání, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

[18] Spornou otázkou v souzené věci bylo, zda omluva žalobce byla náležitá nebo z důležitého důvodu a jestli v návaznosti na to mohl správní úřad konat jednání o přestupku v nepřítomnosti žalobce.

[19] Ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích rozlišuje dvě možné varianty, kdy se může konat jednání v nepřítomnosti obviněného z přestupku: 1. je to v situaci, kdy se obviněný nedostaví bez náležité omluvy anebo 2. se nedostaví bez důležitého důvodu. Sám žalobce svou omluvu považuje za náležitou tím, že ji správní úřad obdržel ještě před započítáním předmětného jednání a současně se domnívá, že důvod jeho neúčasti byl důležitý, neboť měl sjednanou dovolenou v zahraničí, což doložil dle svého mínění řádně čestnými prohlášeními dvou dalších účastníků. Žalobce subsumuje tedy svůj případ pod obě podstaty. Správní úřady

podřadily hodnocení omluvy žalobce pod neurčitý právní pojem *náležitá omluva*. Ten vyložily tak, že jej vztáhly obsahově pod *včasnost*, již u omluvy žalobce neshledaly.

[20] Judikatura vykládá neurčitý právní pojem *náležitá omluva* tak, že musí být bezodkladná a důvody, o které se opírá, musí být relevantní - srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2013, č. j. 9 As 90/2012 – 31 nebo ze dne 12. 12. 2013, čj. 7 As 114/2013 – 22, www.nssoud.cz, podle kterého *správní orgán má povinnost akceptovat omluvu, která je náležitá; to předpokládá jak její bezodkladnost, tak i relevanci důvodů, o něž se opírá. Splnění uvedených předpokladů poskytuje možnost obviněnému z přestupku dosáhnout odročení jednání z důvodů spočívajících na jeho straně*). Ani z § 59 správního řádu nelze dovozovat jiný výklad (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, čj. 7 As 9/2009 – 66, www.nssoud.cz, podle kterého § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 správního řádu z roku 2004, které hovoří nikoliv o "omluvě předem", ale o "náležité omluvě", resp. o "bezodkladné omluvě správnímu orgánu s uvedením důvodů", nelze dovozovat, že tato omluva musí být nezbytně učiněna před provedením samotného úkonu správního orgánu. Právě naopak, i omluva s určitým odůvodněným časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání (např. náhlé onemocnění, úraz, hospitalizace, upoutání na lůžko, které bránilo uvedené omluvě), může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu). O takovouto situaci však v souzené věci nešlo a žalobce žádný důležitý důvod nedoložil. I dovolenou, která není organizována cestovní kanceláří, lze doložit (např. rezervací ubytování, smlouvou, elektronickou nebo jinou komunikací apod.).

[21] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2013, čj. 8 As 53/2013 – 37, *nevyrozumění o nepřijetí omluvy z účasti na jednání nezpůsobuje bez dalšího nezákonnost postupu podle § 74 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích. Doručí-li účastník řízení nebo jeho zástupce omluvu z jednání v krátkém časovém odstupu před jednáním, je možné po něm požadovat, aby se sám a zavčas přesvědčil o osudu své žádosti o přeložení ústního jednání*. Podle rozsudku téhož soudu ze dne 18. 12. 2013, čj. 4 As 99/2013 - 36, *důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek). Dále je třeba posuzovat, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha či potřeba obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.* Z tohoto úhlu pohledu lze přisvědčit úvaze žalovaného s ohledem na to, že žalobce má již devět záznamů v evidenci přestupků, v předchozím řízení u Městského úřadu Tachov se na předvolání k jednání nedostavil (dle obsahu rozhodnutí o přestupku) a rozhodnutí o přestupku nepřevzal. Obstrukční tendence či vyhýbání se řízení a rozhodnutí (přestože žalobce věděl o spáchaných přestupcích již při jejich zjištění a podaných poučení minimálně i o některých následcích) jsou zjevné.

[22] Obviněný z přestupku nepopíratelně má právo na projednání věci v jeho přítomnosti. Realizace tohoto práva tak směřuje k řádnému projednání přestupku,

jeho smyslem však není a ani nemůže být vytvoření obstrukčního nástroje, kterým by mohl obviněný efektivně bránit projednání přestupku, z něhož je obviněn (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, čj. 3 As 10/2013 - 32).

[23] Žalobce nezachoval potřebnou opatrnost v dané věci nejméně dvakrát – jednou ve správním řízení u Městského úřadu v Tachově, kdy si nevyzvedl zásilku obsahující uložení zákazu řízení motorových vozidel (žalobce si vyzvedl oznámení o zahájení správního řízení, musel tedy očekávat další zásilky; o zneplatnění doručení rozhodnutí o přestupku žalobce nežádal, zjevně adresu bydliště v té době neměnil) a podruhé tehdy, když před odjezdem na dovolenou (19. a 20. 9. 2012) žádným způsobem (alespoň telefonicky nebo e-mailem) nezjišťoval, zda správní úřad jeho omluvu akceptoval. Žalobce neměl žádný legitimní důvod se domnívat, spoléhat a očekávat, že mu úřad vyhoví a nezachoval potřebnou míru opatrnosti. Míra opatrnosti je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. obdobně Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 183 - 184).

[24] Pokud by si žalobce vyzvedl na poště (nebo jakkoli jinak se zajímal a dosáhl doručení) rozhodnutí Městského úřadu v Tachově, dozvěděl by se, že má uložen zákaz řízení toliko na dva měsíce a po přečtení poučení v tomto rozhodnutí a odevzdání řidičského průkazu by byl poučen, že po jednom měsíci mu může být zbytek trestu prominut (za podmínky nespáchání dalšího přestupku), tudíž situace žalobce by mohla být poměrně snadno řešitelná. V souzené věci neměl správní úřad jinou možnost než uložit shora uvedené sankce, které byly nejnižšími sazbami (jak pokuta, tak doba uložení zákazu) a v souladu s § 125c odst. 8 zákona č. 361/2000 Sb. ani správní úřady a podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ani soud nejsou oprávněny tento trest prominout ani snížit.

[25] Kdy správní orgán I. stupně o přestupku rozhodl, bylo na jeho uvážení. Soud po přezkoumání jeho postupu zjistil, že volbou data rozhodnutí správní orgán neporušil žádné zákonné ustanovení ani nezneužil správní uvážení a ani nepřekročil jeho meze. Podle § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. *pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil*. Jinými slovy, správní uvážení soud nepřezkoumává, pokud nezjistí vybočení z jeho mezí či jeho zneužití, libovůli. Správní orgány svůj postup řádně a vyčerpávajícím způsobem v souzené věci odůvodnily, své úvahy dostatečně popsaly a soud shledal, že byly i v souladu se zásadami správního řízení, přijaté závěry pak byly přiměřené. Mezemi správního uvážení jsou především právní řád samotný, pravomoc a působnost správních orgánů, principy správního řízení, veřejný zájem, účel a cíl správního řízení (srov. Soňa Skulová: *Správní uvážení. Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Masarykova univerzita Brno, 2004). Správní orgány tak správní uvážení (o zvolení procesních úkonů, včetně volby důkazů, jejich vyhodnocení i metod právní interpretace) použily v souladu se zákonem, včetně zásad správního řízení i obecně uznávaných právních zásad, včetně ústavních a těch, které vyplývají z právní teorie i evropského a mezinárodního práva.

[26] Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[27] Soud nepřiznal náhradu nákladů řízení úspěšnému žalovanému, protože žádné náklady řízení neúčtoval a soud žádné ze spisu nezjistil a žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v něm nebyl úspěšný (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 20. 11. 2014

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně